

**OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIEŃ DO ZADANIA Z ZAKRESU PRAWA KARNEGO
(PRÓBNY EGZAMIN ADWOKACKI – 2 GRUDNIA 2023 r.)**

Zdaniem zespołu do przygotowania zadań na próbny egzamin adwokacki, w przypadku zadania z zakresu prawa karnego, zasadne jest sporządzenie apelacji w imieniu oskarżonego. Przy ocenie prac należy zwrócić uwagę na następujące problemy:

1. Uznając Tomasza Kotyńskiego za winnego zarzucanego mu czynu tj. o przestępstwo z art. 207 kk polegającego na tym, że w okresie od maja 2020 r. do 3 lipca 2023 r. w Warszawie znęcał się fizycznie i psychicznie nad żoną Kamilą Kotyńską, w ten sposób, że wszczynał awantury, krzyczał i wyzywał Kamilę Kotyńską oraz stosował wobec niej przemoc fizyczną w postaci szarpania za ubrania i ręce, potrząsania, bicia i ciągnięcia za włosy, Sąd dopuścił się obrazy prawa materialnego (art. 207 § 1 k.k.) poprzez przyjęcie, że zachowania oskarżonego wyczerpały znamiona czynu zabronionego. Pomimo poczynionych przez sąd ustaleń faktycznych pominięto wynikające z zeznań Kamili Kotyńskiej oraz świadków okoliczności, iż oboje małżonkowie wzajemnie dopuszczali się wobec siebie zachowań nieprawidłowych i wykraczających poza normy prawne. Zgodnie z ugruntowanymi poglądami orzecznictwa Sądu Najwyższego i doktryną prawa karnego, do przyjęcia czynności sprawczej „znęcania się” w rozumieniu art. 207 konieczne jest zaistnienie przewagi sprawcy nad pokrzywdzonym i tym samym nie ma możliwości jednoczesnego znęcania się wzajemnego (między innymi: postanowienie Sądu Najwyższego sygn. akt: IV KK 274/22). W realiach sprawy wobec niekwestionowanego materiału dowodowego, z treści którego wynika między innymi, że:
 - „podczas kłótni oboje krzyczymy na siebie; nie mogę powiedzieć, żebym ja nie krzyczała na męża. Zdarza mi się także szarpać męża bądź go kopnąć.” (zeznania Kamili Kotańskiej),
 - „Ja nie raz słyszałam jak oni oboje na siebie krzyczą – on ją wyzywa od głupich, kretynek, leniuchów, a ona go od idiotów, dupków, mówi że się do niczego nie nadaje i że nie jest prawdziwym facetem. Widziałam też kilka razy wcześniej jak się oboje szarpali.” (zeznania świadka Heleny Mrówki)
 - „słyszać było i damski i męski głos jak krzyczą. Oni ogólnie oboje na siebie krzyczą i to często.” (zeznania świadka Mirosława Mrówki)

prawidłowym winno być ustalenie sąd, że nie doszło do popełnienia przestępstwa opisanego w akcie oskarżenia i tym samym uniewinnienie oskarżonego Tomasza Kotańskiego od stawianego zarzutu z art. 207 kk.

2. W zakresie zarzutu z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk (tj. popełnienia przestępstwa w stosunku do mienia znacznej wartości) orzekający sąd dopuścił się obrazy przepisów postępowania tj. art. 439 § 1 pkt 4 poprzez wydanie wyroku w sprawie, w której zgodnie z art. 25 § 1 ust 2 kpk wyłącznie właściwy jest sąd okręgowy. Zdający winien postawić zarzut obrazy przepisów postępowania tj. art. 25 § 1 ust. 1 w zw. z art. 35 § 1 kpk, który skutkował bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 4 kpk. Zdający powinien sformułować wniosek o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do rozpoznania właściwemu Sądowi Okręgowemu.

Niezależnie od bezwzględnej przyczyny odwoławczej naruszono również art. 46 kk poprzez zawarcie w punkcie V. wyroku z dnia 30 października 2023 roku orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody w kwocie 222.000 PLN, podczas gdy z akt sprawy wynika, że postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2023 roku orzeczono o zwrocie spółce Modnisia sp. z o.o. dowodów rzeczowych w postaci w postaci 4 kartonowych pudeł z logotypem spółki „Modnisia” z zawartością 16 damskich torebek marki Gucci, zatrzymanych w mieszkaniu przy ul. Pięknej 5 m. 10 w Warszawie w dniu 3 lipca 2023 roku. Wobec powyższego szkoda w kwocie 222.000 PLN nie powstała i tym samym brak było podstaw do orzeczenia obowiązku naprawienia szkody w tej kwocie. Zdający powinien, na podstawie art. 438 pkt 1a kpk, postawić zarzut obrazy przepisów prawa materialnego tj. art. 46 k.k. przez błędne orzeczenie tego środka kompensacyjnego, pomimo że doszło do zwrotu rzeczy, co powoduje, że orzeczenie nie odpowiada prawu. Zdający powinien wnieść o uchylenie tego punktu wyroku.

3. W zakresie zarzutu z art. 200 § 3 kk zdający winien zauważyć, że z protokołu przesłuchania w charakterze świadka Jakuba Kotyńskiego (syna Tomasza Kotyńskiego) z dnia 8 sierpnia 2023 roku wynika, iż nie został on pouczone o treści art. 182 kpk i tym samym nie posiadał on wiedzy, że jest uprawniony do odmowy składania zeznań w przedmiotowej sprawie, z uwagi na fakt, że dotyczy ona osoby dla niego najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 kk. Okoliczność tę również pominął orzekający w sprawie sąd, albowiem na rozprawie w dniu 30 października 2023 roku nie tylko ponownie nie pouczone świadka o przysługujących mu uprawnieniach z art. 182 kpk, ale na podstawie art. 391 kpk odczytano zeznania świadka złożone w toku postępowania przygotowawczego. W realiach sprawy sąd winien pouczyć świadka w tym zakresie i

w przypadku skorzystania przez Jakuba Kotyńskiego z prawa do odmowy zeznań to wówczas poprzednio złożone zeznanie tej osoby nie może służyć za dowód ani być odtworzone (art. 186 kpk). Natomiast gdyby po pouczeniu przez sąd Jakub Kotyński oświadczyłby, że nie korzysta ze swego uprawnienia i będzie zeznawał, to wówczas możliwe jest procesowe wykorzystanie takiego materiału dowodowego. W przedmiotowej sprawie wobec dwukrotnego niepouczenia świadka w trybie art. 182 kpk (co stanowi obrazę przepisów postępowania – 191 kpk) jego zeznania nie mogły stanowić podstawy ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd (vide: postanowienie Sądu Najwyższego sygn. akt: III KK 195/05).

Zdający powinien postawić zarzut obrazy przepisów postępowania tj. art. 191 § 2 w zw. z art. 182 § 1 kpk oraz wniesć o uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu.